

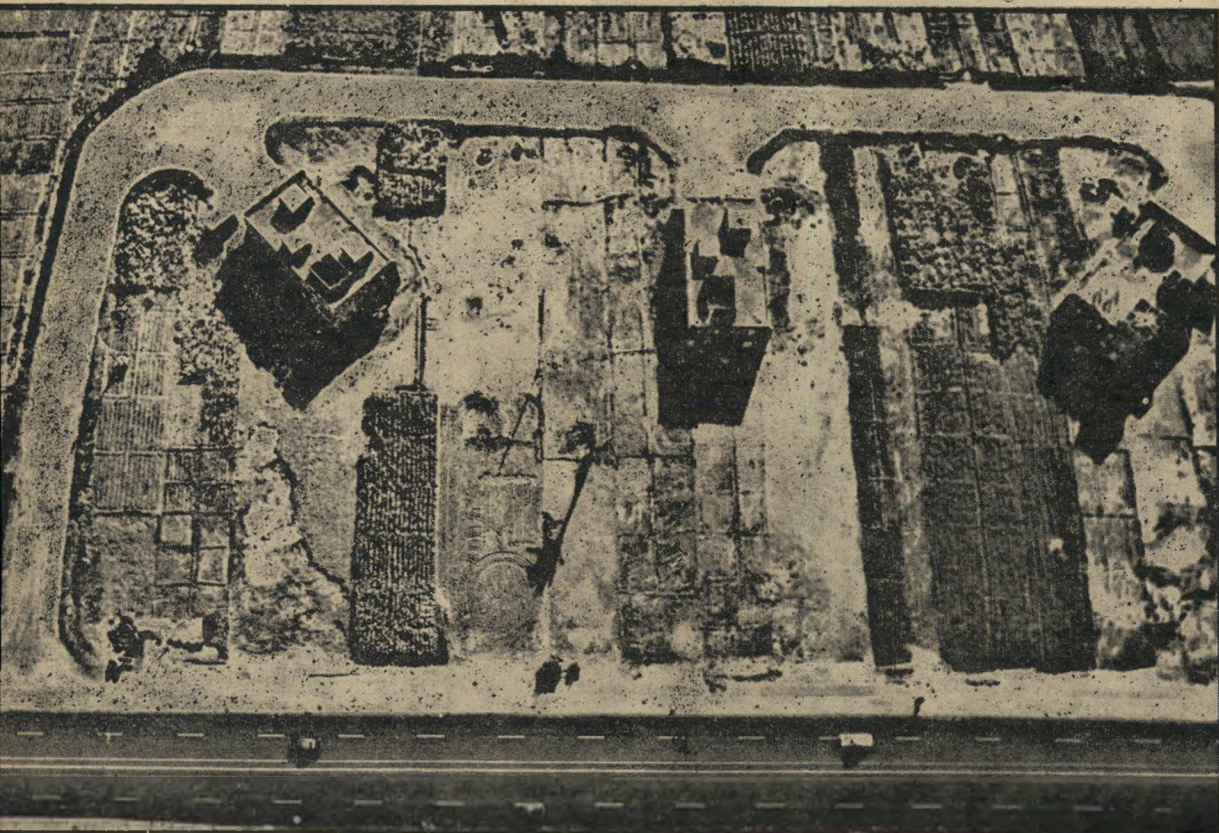
האיום

★ ההגיעו הרוסים והאמריקאים להסכם חשאי?

★ מדוע מתנגדת ישראל להפסקת-אש?

★ האם ניתן עוד למנוע עימות עם הרוסים?

הפסקת אש או מלחמה?

משלת ישראל ניצבה השבוע בפני דילמה נוראה.

להבדיל אלף הבדלות, דמה מצבה למצבו של הנידון למוות שניתן לו לבחור בין הוצאה להורג בתליה לבין הכסא החשמלי. היה עליה לבחור בין שתי אפשרויות, שכל אחת מהן כללה איום חמור של עימות צבאי עם הצבא הסובייטי המוצב על אדמת מצרים. האפשרות האחת הייתה זו שהוצעה, אם לנקיט בלשון עדינה, לממשלת-ישראל על-ידי ארצות-הברית: לתת את הסכמתה להפסקת-אש בחזית התעלה. מבחינה מדינית היה זה בדיוק הדבר שביקשה ישראל. אולם מנקודת השקפה צבאית הסכמה כזו כמוה כנסיון התאבדות. מבחינה מדינית הייתה הפסקת-אש בחזית המצרית בדיוק הדבר אותו מבקשת ישראל מאז הכרזת נשיא מצרים על ביטול הפסקת-האש ועל מלחמת ההתשה. אולם מבחינה צבאית לא יכלה ישראל להסכים כיום להפסקת-אש כזאת.

שמירה על

מאזן הכוחות

יום, למרות ההבדל העצום ביחסי הכוחות בין שני הצדדים בחזית התעלה, מצליחה ישראל לשמור על מאזן כוחות בחזית זו בעזרת העליונות האווירית שלה. העדיפות של היל-האוויר הישראלי מבטלת לחלוטין את היתרון הכמותי של המצרים במספר החיילים שהם מחזיקים לאורך הקו, במסת השריון שלהם ובכמות הארטילריה. מזה שלושה שבועות שמטוסי היל-האוויר מפציצים יום-יום, בעזרת רבות בכל יום, את קווי המצרים לאורך התעלה. הפצצות אלה אין בכוחם לשחק את הירי הארטילרי של המצרים, אולם הן זורעות מבוכה ואנדרלמוסיה במערכת הצבאית המצרית, מונעות ממפקדיה לחשוב על נסיונות של צליחת התעלה.

אם תסכים ישראל להפסקת-אש זמנית, כפי שמוכן לה כיום נשיא מצרים, פירוש הדבר הוא שישראל תאבד בעתיד את העליונות האווירית שלה בחזית התעלה. אין כמעט ספק שהמצרים, בעזרת יועציהם הכובייטים, ינצלו את תקופת הפסקת-האש לשם שיקום מערכת ההגנה האנטי-מטוסי של שלהם בתעלה, שנוטלה עד כה. הרוסים יכניסו טילי סאם 3 לאזור התעלה ואולי אף יתבססו בה בעצמם, בעזרת יחידות שדה, שריון וארטילריה.

כאשר תגיע הפסקת האש לקיצה ימצא צה"ל את עצמו בחזית התעלה לא רק מול הגנה אנטי-מטוסי חדישה ועילה, אלא גם מול חיילים סובייטים במערכי הגנה. כל ירי לעבר הגדה המערבית של התעלה פירושו הסתכנות בפגיעה בחיילים רוסים. מצב כזה אין צה"ל יכול להרשות לעצמו. משום כך, כשהיא מודרכת על ידי השיקוי לים הצבאיים, אין ממשלת ישראל מוכנה להסכים לכל הפסקת-אש זמנית.

תוכנית

סובייטית-אמריקאית

צרה היא שעל ידי אי-הסכמתה להפסקת-אש מסוג זה, מסתכנת ישראל באותה סכנה עצמה.

האיום הסובייטי

שלושת המיבנים הוראים בציי לוס-אנז'לס זה אינם אלא מוסכים מוטוויים ומונג'ים של מייג'ים, לצד הכביש קהיר-אלכסנדריה. מוטוויים

השבוע הסתבר כי התכנית להפסקת-האש הזמנית אינה המצאה של המצרים או הסובייטים. היא התקבלה גם על דעת ממשלת ארצות-הברית. נראה שבמגעים הסודיים בין נציגי ארצות-הברית וברית-המועצות התגבשה איזו תוכנית של שיתוף פעולה לשם כפיית הסדר באזור. עליה לא דיווחו הנציגים האמריקאים לישראל. מספר משקיפים בוואשינגטון סבורים כיום, כי לא תהיה זו הפתעה אם יתברר שהחזירה הסובייטית למצרים לא רק בעצתה ביריעת ארצות-הברית, אלא גם בהסכמתה, כחלק מהתוכנית של פתרון כפוי.

האמריקאים מאמינים כי הפסקת-אש, אפי' לו זמנית, עשויה לשפר את הסיכויים למציאת פתרון מדיני. הם אינם נוטים לייחס בחשיבות לטיעונים הצבאיים של ישראל בדבר הסכנות הטמונות לבטחונה של ישראל מהפסקת-אש כזו.

הסכנה שבלחץ האמריקאי אינה טמונה דווקא באיום כי לא יספקו מוטווי-קרב נוספים לישראל אם לא תפסיק את האש. הסכנה היא בכך שארצות-הברית תשחרר את עצמה מכל התחייבות לאיום נגד נקיטת עמדה פעילה יותר מצד הרוסים.

במילים אחרות: ייתכן והאמריקאים יאמי' רו בקרוב לממשלת-ישראל — "או שאתם מסכימים להפסקת-אש או שתישארו בתוצאות בעצמכם." והתוצאות פירושו עימות צבאי עם הרוסים.

לא מן הנמנע כי אחרי שישראל תסרב

אלה יכולים להשתמש בכביש כמסלול המראה. הסובייטים בנו מערכת של שדות-תעופה מוגנים, אם תסכים ישראל להפסקת-אש, עלולים הסובייטים לבצר כך את החזית המצרית בתעלה.

תנאי זה, שפירושו השלמה עם הכיבוש הישראלי.

אלה האחרים להערכות המצב סבורים עדיין שסירוב להסכים להפסקת-אש זמנית, סרוב שהוא מוצדק מבחינה צבאית, לא יגרוור התערכת סובייטית פעילה במלחמה. הם מבססים את הערכתם זו על כך שארצות-הברית לא תרשה התערבות כזו.

אולם בימים האחרונים התברר שאין לארצות-הברית כל כוונה או יכולת למנוע מעורבות צבאית רוסית. כיום כמעט ברור לחלוטין שארצות-הברית לא רק שלא תתערב באופן צבאי אם תהיה התנגשות בין כוחות ישראליים ורוסיים, אלא שספק אף להפסיק התנגשות כזו.

משום כך עלולים אלה המבססים את הערכתם על התערבות אמריקאית להתאכזב. מעניין שאלה הם אותם האנשים שהעזו בזמנו להעריך כי לא תהיה כל התערבות סובייטית במצרים, אפילו כזו הקיימת שם כבר עכשיו.

האסון הוא שעמדותיה והחלטותיה של הממשלה מבוססות על מערכי-מצב אלה.

כי מבחינה צבאית אין נראה כיום שום פתרון של המנעות מהתנקשות עם הצבא הרוסי המוצב במצרים.

הפתרון היחיד הוא פתרון מדיני. ואילו אין ממשלת ישראל מסוגלת להגיע.

להסכים להפסקת-אש, יראו הרוסים את עצמם רשאים לצאת להתמודדות צבאית גלויה עם ישראל. מטוסייהם יחדרו לקו התעלה כדי לתת מטריה אווירית לנסיונות להקים שם מערכת התגוננות אנטי-אווירית.

אם אמנם יתקלו בקרבות אוויר עם מטוסי ישראלים הם עלולים אף לחצות את קו התעלה ולהפציץ מוצבים ושדות-תעופה ישראלים בשטח סיני. הם לא יחזרו מעבר לקו הירוק, יטענו כי הם מפציצים רק ארמה ערבית כבושה שישראל מסרבת לפנותה בכך הסדר מדיני שהוא.

כלומר, גם על ידי סירובה להפסקת-אש עלולה ישראל למצוא את עצמה במצב של עימות צבאי מלא או חלקי עם הסובייטים. הברירה העומדת כיום בפני ישראל אינה ברירה של הימנעות מהתנגשות עם הרוסים. הברירה היא בין עימות עם הרוסים ללא הפסקת-אש או אחרי הפסקת-אש.

לא קיים

פתרון צבאי

ישראל מוכנה להפסקת-אש מן-אך בתנאי שתהיה זו הפסקת-אש סופית מוצהרת. שום מנהיג ערבי לא יכול לקבל